



Kurs dla biegłych rewidentów

Stawanie się biegłym rewidentem

Spis treści

- Biegły rewident - charakterystyka
- Złożenie wniosku
- Egzamin
- Praktyka i aplikacja
- Ślubowanie

Biegły rewident - charakterystyka

Biegły rewident (kod zawodu 241101) zajmuje się kontrolą i oceną poprawności formalnej i merytorycznej systemu ewidencji i dokumentacji, dotyczącej finansowych aspektów funkcjonowania przedsiębiorstwa, instytucji państwowej, samorządowej i społecznej.

Do zadań zawodowych biegłego rewidenta należy:

- analizowanie organizacji pracy w dziale rachunkowości;
- przeprowadzanie kontroli wewnętrznej i sporządzanie raportu;
- przeprowadzanie rewizji ksiąg handlowych pod względem organizacyjnym, wyjaśniającym, finansowym czy też podatkowym;
- analiza podstaw prawnych rewizji finansowo-księgowej i odpowiedni dobór procedur rewizyjnych, takich jak: weryfikacja materialna, procedury analityczne;
- wykorzystywanie i zabezpieczanie dowodów rewizyjnych oraz opracowywanie raportu;
- usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych i podatkowych;
- przygotowywanie ekspertyz i opinii ekonomiczno-finansowych;
- prowadzenie doradztwa podatkowego oraz doradztwa w zakresie organizacji i informatyzacji rachunkowości;
- prowadzenie postępowań likwidacyjnych i upadłościowych;
- prowadzenie działalności wydawniczej i szkoleniowej w zakresie rachunkowości.

Aby zostać biegłym rewidentem należy:

- korzystać z pełni praw publicznych oraz mieć pełną zdolność do czynności prawnych,
- mieć nieposzlakowaną opinię i swoim dotychczasowym postępowaniem, w tym w trakcie postępowania kwalifikacyjnego, dawać rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu biegłego rewidenta,
- nie być skazanym prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe,
- ukończyć studia wyższe (postępowanie kwalifikacyjne możesz już zacząć w trakcie studiów) i władać językiem polskim,
- odbyć praktykę i aplikację,
- zdać egzaminy z wiedzy teoretycznej i egzamin dyplomowy,
- złożyć ślubowanie.



Złożenie wniosku

Aby zostać biegłym rewidentem należy złożyć wniosek do Polskiej Izby Biegłych Rewidentów (<https://www.pibr.org.pl/pl/document/index/13>).

ZGŁOSZENIE O PRZYSTĄPIENIU DO POSTĘPOWANIA KWALIFIKACYJNEGO NA BIEGŁEGO REWIDENTA

Dane kandydata					
Imię	Drugie imię	Nazwisko	Pesel	Obywatelstwo	
Adres do korespondencji					
Ulica	Nr domu	Nr miesz	Kod pocztowy	Miejscowość	wybierz województwo ▾
Kontakt					
Numer telefonu *		Adres e-mail			
<small>* podanie numeru jest opcjonalne</small>					
Miejsce zdawania egzaminów					
-wybierz- ▾					

Źródło: Polska Izba Biegłych Rewidentów
(<https://www.pibr.org.pl/pl/document/index/13>)

Rekrutacja do postępowania kwalifikacyjnego na biegłych rewidentów prowadzona jest w sposób ciągły (od 1 stycznia do 31 grudnia każdego roku kalendarzowego).

Jeśli Komisja Egzaminacyjna dopuści Cię do postępowania kwalifikacyjnego to otrzymasz:

- numer ewidencyjny (o czym powiadomimy Cię pisemnie),

- dostęp do logowania na stronie PIBR,
- indywidualny numer rachunku bankowego do wpłat na rzecz PIBR (w tym egzaminów).

Uwaga: osoby dopuszczone do postępowania kwalifikacyjnego dokonują opłaty za egzaminy na 21 dni przed jego terminem.

Uwaga: osoby nieposiadające polskiego obywatelstwa pobierają, wypełniają i przesyłają do PIBR wnioski wyłącznie w formie papierowej.

Przebieg postępowania kwalifikacyjnego

W trakcie postępowania kwalifikacyjnego musisz:

1. Zdać 10 pisemnych egzaminów według określonego zakresu tematycznego, zgodnie z ustalonym harmonogramem egzaminów.
2. Zaliczyć (wystarczy 1 z 3 możliwych opcji):
 - roczną praktykę w zakresie rachunkowości i dwuletnią aplikację **lub**
 - zaliczyć trzyletnią aplikację **albo**
 - uzyskać zwolnienie z praktyki i aplikacji (na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym).
3. Zdać egzamin dyplomowy.
4. Złożyć ślubowanie.
5. Złożyć wniosek do KRBR o wpis do rejestru biegłych rewidentów.

Postępowanie dla obcokrajowców lub osób z uprawnieniami biegłego rewidenta z krajów UE lub państw trzecich

Aby przystąpić do postępowania kwalifikacyjnego złóż:

1. Zgłoszenie do postępowania kwalifikacyjnego, wraz z kwestionariuszem osobowym,
2. Dokumenty (wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski), które potwierdzają, że posiadasz:
 - uprawnienia do przeprowadzania obowiązkowych badań sprawozdań finansowych uzyskane w innym państwie Unii Europejskiej,
 - kwalifikacje nabyte w drodze dotychczasowego kształcenia,
 - doświadczenie zawodowe.

Obecnie Polska Izba Biegłych Rewidentów nie ma jeszcze podpisanych z państwami trzecimi umów o wzajemności, o czym mowa w art.4 ust 5 ustawy.

Kandydaci dopuszczeni do postępowania kwalifikacyjnego muszą zdać egzamin z prawa gospodarczego, które obowiązuje w Polsce. Zakres egzaminu ustala Komisja Egzaminacyjna. Po zdanym egzaminie musisz jeszcze:

- złożyć ślubowanie,
- złożyć wniosek do KRBR o wpis do rejestru biegłych rewidentów.

Terminy egzaminów z Prawa gospodarczego obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej w 2019 r.

- 17 czerwca i 9 grudnia

Egzaminy

Minister Rozwoju i Finansów w drodze rozporządzenia z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego na biegłych rewidentów określa m. in.:

- tryb dokonywania zgłoszenia oraz tryb przystępowania do postępowania kwalifikacyjnego,
- tryb i sposób przeprowadzania egzaminów,
- tryb i termin uzyskiwania wglądu do prac egzaminacyjnych oraz sposób jego przeprowadzania,
- tryb i termin wnoszenia odwołań od wyników egzaminów.

Krajowa Rada Biegłych Rewidentów, w formie uchwał podejmowanych w porozumieniu z Komisją Egzaminacyjną, zatwierdzanych przez Komisję Nadzoru Audytowego, określa m. in.:

- ramowy harmonogram przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego, który określa miejsce i termin przeprowadzania egzaminów,
- szczegółowy zakres tematyczny egzaminów,
- wysokość opłat za egzaminy.

Zakres tematyczny egzaminów

Szczegółowy zakres tematyczny egzaminów w postępowaniu kwalifikacyjnym na biegłych rewidentów ustala Krajowa Rada Biegłych Rewidentów w porozumieniu z Komisją Egzaminacyjną reguluje Uchwała Nr

1273/30/2017 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 5 września 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu tematycznego egzaminów w postępowaniu kwalifikacyjnym na biegłych rewidentów

1. Teoria i zasady rachunkowości
2. Ekonomia i kontrola wewnętrzna
3. Prawo - prawo cywilne...
4. Prawo podatkowe (część I)
5. Finanse i zarządzanie finansami
6. Rachunkowość finansowa
7. Prawo podatkowe (część II)
8. Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza
9. Sprawozdania finansowe i ich analiza
10. Rewizja finansowa oraz etyka

Egzamin dyplomowy – zasady

Egzamin dyplomowy składa się z dwóch części:

- 1. część** – egzamin pisemny (trwa nie dłużej niż 180 min), który polega na analizie wybranych zagadnień sprawdzających umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy teoretycznej do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu biegłego rewidenta, w szczególności do badania rocznych sprawozdań finansowych oraz rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych, w zakresie rozpoznawania ryzyka badania, opracowywania strategii badania, wyboru i stosowania właściwych metod i technik w procesie badania

sprawozdań finansowych, opracowywania akt badania sprawozdań finansowych, w tym dokumentacji roboczej i sprawozdania z badania, a także rozstrzygania zawodowych dylematów etycznych, posługiwania się zawodowym osądem przy rozwiązywaniu zagadnień występujących w działalności gospodarczej, oceny poprawności stosowanych zasad i procedur wewnętrznego systemu kontroli jakości w firmie audytorskiej oraz komunikowania i raportowania,



- 2. część** — egzamin ustny trwa do 30 minut dla jednej zdającej osoby. Polega na udzieleniu odpowiedzi na trzy pytania, z których jedno dotyczy omówienia rozwiązań zaprezentowanych w części pisemnej.

Terminy egzaminów

Egzaminy pisemne dla kandydatów na biegłych rewidentów odbywają się w cyklach egzaminacyjnych, które składają się z 4 sesji. Każda sesja obejmuje

po 2 lub 3 egzaminy. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów wyznacza terminy dla każdego egzaminu z wiedzy w danej sesji nie rzadziej niż dwa razy w roku, a także określa liczbę egzaminów z wiedzy w danej sesji. Zaliczenie egzaminów z sesji I jest warunkiem przystąpienia do egzaminów z sesji II lub III. Egzaminy z sesji II i III można zdawać łącznie, a ich zaliczenie jest warunkiem przystąpienia do egzaminów z sesji IV.

Wyniki egzaminów pisemnych dostępne są na kontaktach kandydatów (po zalogowaniu) nie później niż w terminie 7 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu. Komisja Egzaminacyjna ustala terminy egzaminów z prawa gospodarczego w czerwcu i grudniu każdego roku.

Terminy egzaminów dyplomowych w 2019 r.

- 29 marca
- 7 czerwca
- 20 września
- 29 listopada

Zaliczanie egzaminów

Komunikat Komisji Egzaminacyjnej z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie zaliczania wszystkich egzaminów z wiedzy kandydatom na biegłych rewidentów, którzy ukończyli studia wyższe na Wydziale Finansów i Prawa Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

Komisja Egzaminacyjna może zaliczyć:

- poszczególne egzaminy z wiedzy, jeżeli w tym zakresie masz zdane egzaminy uniwersyteckie lub równorzędne,
- wszystkie egzaminy z wiedzy, jeżeli masz ukończone studia wyższe w Polsce lub zagraniczne studia wyższe uznawane za równorzędne, których program kształcenia został zrealizowany w ramach umowy, o której mowa w art. 12 ust. 3 ustawy (uczelnie spełniające ten warunek),
- poszczególne egzaminy z wiedzy, jeżeli masz zdane egzaminy w ramach postępowania kwalifikacyjnego prowadzonego przez organ uprawniony do nadawania uprawnień biegłego rewidenta w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie Unii Europejskiej, co do których stwierdzi, że zakresem kształcenia obejmują wiedzę w zakresie wskazanym w art. 14 ust. 1 i 2 ustawy,
- egzamin z prawa podatkowego, jeśli posiadasz tytuł doradcy podatkowego.

Opłata za rozpatrzenie wniosku

Przed złożeniem wniosku o zaliczenie egzaminu, wnieś opłatę w wysokości 5% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za poprzedni rok (od dnia 13 lutego 2019 r. opłata wynosi 229 zł) na swój indywidualny rachunek bankowy. W opisie przelewu podaj:

- imię i nazwisko,
- numer ewidencyjny,
- dopisek "opłata za wniosek".

Opłaty za egzaminy

Aby przystąpić do egzaminu, wnieś opłatę na 21 dni przed terminem każdego egzaminu. Pamiętaj, nie wysyłamy przypomnień o konieczności wpłaty.

Opłata wynosi (w 2019 r.):

- egzaminacyjna – 450 zł,
- za egzamin dyplomowy – 1375 zł (30% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za poprzedni rok kalendarzowy),
- za egzamin z prawa gospodarczego – 1375 zł (30% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za poprzedni rok kalendarzowy).

Opłatę przelej na indywidualny rachunek bankowy i podaj w opisie przelewu:

- imię i nazwisko kandydata,
- numer ewidencyjny,
- nazwę przedmiotu,
- termin egzaminu.



Miasta, w których odbywają się egzaminy

Egzaminy pisemne mogą być przeprowadzane w:

- Gdańsku,
- Katowicach,
- Krakowie,
- Poznaniu,
- Warszawie.

Uwaga! W przypadku małej liczby zgłoszeń, egzaminy są przeprowadzane wyłącznie w Warszawie. Egzamin dyplomowy oraz egzamin z prawa gospodarczego odbywają się tylko w Warszawie.

Jeśli zakwalifikujesz się do egzaminu, Komisja Egzaminacyjna zawiadomi Cię o tym pisemnie i poda dokładny termin i miejsce jego przeprowadzenia.

Praktyka i aplikacja

Kandydat na biegłego rewidenta musi:

- odbyć roczną praktykę w zakresie rachunkowości w państwie Unii Europejskiej (lub uzyskać zwolnienie z odbycia praktyki) oraz co najmniej 2-letnią aplikację w firmie audytorskiej zarejestrowanej w państwie Unii Europejskiej pod kierunkiem biegłego rewidenta lub

pod kierunkiem biegłego rewidenta zarejestrowanego w państwie UE
albo

- odbyć 3-letnią aplikację w firmie audytorskiej zarejestrowanej w państwie Unii Europejskiej pod kierunkiem biegłego rewidenta lub pod kierunkiem biegłego rewidenta zarejestrowanego w państwie Unii Europejskiej – przy czym spełnienie tych warunków stwierdza Komisja Egzaminacyjna **albo**
- uzyskać zwolnienie z praktyki i aplikacji w przypadku, gdy posiada co najmniej 15-letnie doświadczenie zawodowe w zakresie rachunkowości, prawa, finansów i rewizji finansowej, podczas którego nabyła umiejętności wymagane od biegłych rewidentów– przy czym spełnienie tego warunku stwierdza Komisja Egzaminacyjna.

Praktyka

Kandydat na biegłego rewidenta może:

- odbyć roczną praktykę w zakresie rachunkowości w:
 1. jednostkach prowadzących księgi rachunkowe **lub**
 2. podmiotach prowadzących usługowo księgi rachunkowe dla jednostek, o których mowa w pkt 1 **lub**
 3. firmach audytorskich, jeżeli prowadzą usługowo księgi rachunkowe dla jednostek, o których mowa w pkt 1.
- wnioskować do Komisji Egzaminacyjnej o zwolnienie, jeśli:
 1. był zatrudniony w firmie audytorskiej lub pozostawał w stosunku pracy na samodzielny stanowisku w komórkach finansowo-księgowych, przez co najmniej 3 lata lub

2. posiada certyfikat księgowy uprawniający do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych albo świadectwo kwalifikacyjne uprawniające do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, wydane przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, lub
3. jest mianowanym kontrolerem Najwyższej Izby Kontroli.

Aplikacja

Kandydat na biegłego rewidenta musi odbyć co najmniej:

- 2-letnią aplikację, jeśli odbył roczną praktykę lub został z niej zwolniony (w obu przypadkach konieczne jest potwierdzenie Komisji Egzaminacyjnej),
- 3-letnią aplikację, jeśli nie zaliczył praktyki.

Aplikację odbywa się w firmach audytorskich, które:

- prowadzą badania sprawozdań finansowych lub skonsolidowanych sprawozdań finansowych łącznie dla co najmniej 10 podmiotów **lub**
- zatrudniają lub współpracują z co najmniej 3 biegłymi rewidentami wykonującymi zawód biegłego rewidenta.

Pamiętaj! Jeśli masz co najmniej 15-letnie doświadczenie zawodowe w zakresie rachunkowości, prawa, finansów i rewizji finansowej, podczas którego nabyte zostały umiejętności wymagane od biegłych rewidentów, możesz ubiegać się o zwolnienie z konieczności odbywania aplikacji.

Od dnia 13 lutego 2019 r. za rozpatrzenie wniosku w tej sprawie należy wnieść opłatę w wysokości 229 zł (5% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za poprzedni rok kalendarzowy) na swój indywidualny rachunek bankowy. W opisie przelewu podaj:

- imię i nazwisko,
- numer ewidencyjny,
- dopisek "opłata za wniosek – 15 lat”.

Zmiana uchwał dotyczących praktyki oraz aplikacji

W dniu 22 maja 2018 r. weszły w życie uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów (podjęte w porozumieniu z Komisją Egzaminacyjną) dotyczące programu praktyk i aplikacji, a także sposobu dokumentowania praktyki i aplikacji oraz spełniania wymogu posiadania doświadczenia zawodowego przez kandydatów na biegłych rewidentów.

Należy je uwzględnić w bieżącym prowadzeniu praktyk i aplikacji, a także przy składaniu wniosków dotyczących spełnienia wymogu posiadania co najmniej 15-letniego doświadczenia zawodowego, o którym mowa w art. 4 ust. 3 pkt 1 ustawy.

Ślubowanie

Ślubowanie biegłego rewidenta przedstawione zostało w art. 7 Ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U.2017.0.1089).

Rota ślubowania składanego przez biegłego rewidenta ma następujące brzmienie:

„Przyrzekam, że jako biegły rewident będę wykonywać mój zawód w poczuciu odpowiedzialności, z całą rzetelnością i bezstronnością, zgodnie z przepisami prawa i obowiązującymi standardami wykonywania zawodu. W swoim postępowaniu będę kierował się zasadami etyki zawodowej i niezależnością. Poznane w trakcie wykonywania zawodu biegłego rewidenta fakty i okoliczności zachowam w tajemnicy wobec osób trzecich.”.

Ślubowanie może być złożone z dodaniem słów *„Tak mi dopomóż Bóg”*.

Ślubowanie odbiera Prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów lub inny upoważniony członek Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.

Podsumowanie

- **Zapoznaj się z treścią lekcji.** Gdy opanujesz już cały materiał zawarty w dziale, **przystąp do testu cząstkowego.**
- **Źródła:**
 - 📄 Uchwała nr 36/3/2018 Komisji Egzaminacyjnej z dnia 16 marca 2018 r. w sprawie zaliczenia egzaminów z wiedzy kandydatowi na biegłego rewidenta
 - 📄 Ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (poz. 1089)

- ☰ Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego na biegłych rewidentów (Dz. U. z 2017, poz. 2396)
- ☰ Polska Izba Biegłych Rewidentów [online:] <https://www.pibr.org.pl/>.